Otto Schneid
Papers

Letter re establishment of institution for
Adult Education

60'56

56

א. נ.

כדעתי ליסד בירושלים מוסד מרכזי להשכלה עממית ובלאות

יננ(י) פונה לכמה מוסדות ואנשים המעוניינים בעבודה

תרבותית קונסטרוקטיבית. השתתפות מעשית רצויה מאוד, מתן שמות לשם איזה שהוא אינו רצוי.

לנימוק התכנית.

ירושלים היא מצד אחד עיר ההשכלה הגבוהה ומרכז לעבודה מדעית, מצד

אחר שולטת בהמוניה המוזנחים בערות שאין כמוה. לא רק דלת העם

מחוסרת רכוש רוחני יסודי ולא רק אלפי בני נוער פרולטריים

גדלים בלי ידיעת קרוא וכתוב, אלא אף חוגים רחבים מאוד של המעמד

הבינוני במצב השכלתם מפגרים פיגור איום לעומת אותן השכבות במקומות אחרים. בזמן

האחרון רבו תופעות [illegible] של מקרים פליליים והסטטיסטיקה הקרימינליסטית

פורחת מאוד. היתכן, להאשים אך ורק את המלחמה וגורמים טכניים?

ביחוד מחייבת הרשת הלקויה כל כך של בתי ספרנו

וארגון, הוראה, והדרכה של חנוך המבוגרים.

מאידך, טעונות גם השיטות להשלטת העברית [illegible] ארגון יסודי מעוררי צורך

בלשון המחוסרים תכן צריך להעביר את הלומדים [illegible] במשך זמן

קריאות מה, לידיעה חיה את התרבות העברית ולהכרת [illegible] העברית,

גם לועזיות (תרבויות אחרות). מוסד עממי מתאים חסר עד היום.

„בית המדרש העממי", שנוסד ע"י „השליה החדשה", דואג בהצלחה לחוגים הוא

[illegible] את [illegible] הגרמנית. איננו, אפוא, מוסד עברי

ובוודאי [illegible] איננו מוצלח. גם בית העם [illegible] „אוניברסיטה עממית",

[illegible]

5 6 7 8 3 4 9 10 11 1 2

עד כמה שאני יודע, לא נעשה מאז שנים אחדות של פעולה. בשנים האחרונות האמנים הרימו את רמתם במדה ניכרת.

ונעשה זה לבה
לאשלים בקהל
החיפה לאשק

התנאים הארגוניים.

מקרוב הרציתי בירושלים סדרת שש הרצאות. האולם היה מלא עד אפס מקום והשאלות שנשאלו אחרי כל הרצאה הראו גם התעניינות מעוררת מאד. הצלחה זו, שאינה אישית בלבד, פקחה את עיני לראות את הצורך בקהל ללמוד ולהבנות ~~מהרצאות~~ מרכזים רוחניים, כשניתן לו גם טובה בצורה מתאימה. ירושלים היא כיבוש גדולה במרכזים מצוינים, רק את ~~המרכז~~ המוסד הנחוץ צריך ליצור לפתח.

כמה פרטיים ... לו זמן שאין לו בית שלו, ויעלה ע"י שכירת אולם וחדרי ק"ס.

המוסד ייקרא בשם "בית הבצלאל" בירושלים. לפי חשבון ראשון ברוח
עוסק על זה יוצאו באשר גם זכר גדול הישוב:
להקציב לו 700 לא"י לחדש וכרבע הסכום הזה יכניס פעולה.

הסכום הנ"ל נחשב לשנה הראשונה ויש לקוות, שבשנים הבאות ההכנסות מהרצאות הנ"ל כוללות: אולם וחדרים, כמה מכשירי למודים, שכר מרצים, הנהלה ועבודה משרדית, פרסום, שרות ניקיון.

ראה לתכנית החינוכית.

~~מלבד הפרטים הנ"ל יוסדו של מוסד זה עוד פרטים מצולמים~~

קביעות הישוב בארץ וקביעות ירושלים בפרט של מוסד מרכזי להשתלם עממי ופרטים מיוחדים, מלבד הפרטים הנ"ל. בין הדברים בין בהדגשה ~~בקביעות~~ חיי העבודה ומנטליות, ~~ההגנות~~ החברתיים ~~והפוליטיים והבדלים~~ והעובדים הבתיים והפוליטיים דורשים תכנית חינוכית המיוסדת על הבנה והמבנה לסינתיזה קונסטרוקטיבית.

כשאנו מנסים, לשם הבדלה, לתאר ולנתח את מוסדות חו"ל המוקדשים

למחקר האמנות ואת מקומה בבתי הספר לסוגיהם, לא נשכח, שכולם ברורים

ונולדו בעבורים. אדרבא, רק במקצת תבייננה לנו הבעיות במערב למופת.

א) המקצוע באוניברסיטאות.

עד ראשית מאתנו היו אוניברסיטאות המערב החלוצות המכריעות בהתפתחות המקצוע, יוצרות השיטה, מרכזי החקירה והלמודים ונאמנה הדרך מבין בעל דור ודור מצבו האמיתי וסך הכל של חקר האמנות של הגיון האחרונים. רק עם התפתחותו העצומה של המקצוע והרחבת אופקו עד כדי היקף עולמי החלו האוניברסיטאות מפגרות. חוקרים מרובים עברו את גבולות אירופה ואת גבולות תרבויות ים התיכון וקמצו קמצא נפגשו למתאמצים העולמות האמנותיים של ארצות אסיה ואפריקה ושאר חלקי תבל "האכזוטיים". רק האוניברסיטאות הוסיפו להחזיק בשיטות שתמול. בעיניהן נשארה התרבות היוונית-הרומית היחידה לא במינה בלבד, אלא היחידה בעיקרה. דרך משקפי יוון-רומי ראו את אמנות אירופה כולה (ולא זו בלבד) ומקרים אלה הסתירו מעיניהן את מעינות האמנות העולמית, אלא מנעו אף את הבנת העיקר ואופי של עצם המחוז המוגבל נושא הפנים שבו דבקו. תוצאות התפתחות של הנאה הרגש עדה נזיר, אפוא, לשוברה ולמגמתה. ברור הוא שתמונות מקבילות התקבלו גם בקורות השיטה. כי אותה תורת האמנות הנקודה של ידה ושגה אותה למכשיר מלא חלודה.

ג) גורל האסתטיקה והחקירה באמפיריה.

בגלל חקר האמנות גרר אחריו תוצאות שליליות גם באסתטיקה. גם מקצוע זה אשר היה מהווה מקצוע מדעי סמוך בפילוסופיה ואשר הוצאתו ממסגרתה היה מהשגיו העיקריים של הקונגרס הבינלאומי למדע האמנות ולאסתטיקה, שהתקיים בשנת 1937 בפריס, התבסס במאה שעברה על מסקנות מחקרי האמנות האמפיריים. לפיהן יצר את קטיגוריות שלו ואת תכן תורתו. רק החל מהמאה העשרים חדלה האסתטיקה להבנות מגלויי המציאות המחדשים. הקטיגוריות האסתטיות שנקבעו בשעתן על פי ידיעת אמנות יוון ורומי לא היו עוד תלויות לאצו. נוכח ~~אמנות הברבאות~~ עולמות האמנות שנגלו ר